

ปีที่ ๘ • เล่ม ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

ศิลปากร

นิตยสารรายสองเดือนของกรมศิลปากร

หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

อภิรักษ์นันทนาการจาก
อาจารย์ ประสงค์ พวงดอกไม้
ศึกษานิเทศก์ ๘

สารบัญ

ปีที่ ๔ เล่ม ๑

พฤษภาคม

๒๕๐๓

๑. สาส์นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ..... ส้มเต๋อเจ้าฟ้ากรมพระยานริศฯ
และ ส้มเต๋อกรมพระยาดำรงฯ หน้า ๑
๒. บันทึกเรื่องความรู้ต่างๆ ..... พระยาอนุমানราชชน ,, ๑๓
๓. ผังวัดตึก ..... จารึก เกียรติของ
วัดตึก ..... บรรจบ เทียมทศ ,, ๒๕
๔. ประวัติว่าว (ตอน ๒) ..... ศรี อมาตยกุล ,, ๒๘
๕. ลักษณะฉันทในหนังสืออนรุทธคำฉันท์ ..... หิรัต เรืองฤทธิ์ ,, ๓๘
๖. ข่าวน่าสนใจและงูดำ ..... พระยาราชเสนา ,, ๔๑
๗. กนกนกร ..... ชวิชัย รัตนวิชาติ แปล ,, ๔๕
๘. อธิบายโน้ตเพลงไทย เพลง ทอยเขมร ๓ ชั้น ..... มนต์วี ตรีโมท ,, ๕๑
โน้ตเพลงทอยเขมร ๓ ชั้น ..... ครูแดง กับ พระประดิษฐ์-
ไพเราะ (มี ดุริยางกูร) แต่ง ,, ๕๓
๙. จารึกอักษรขอม ภาษาไทย ณ กรุงพุกาม ..... น้ำ ทองคำวรรณ ,, ๗๒
๑๐. การประชุมสัมมนาทางโบราณคดี ..... ,, ๗๗

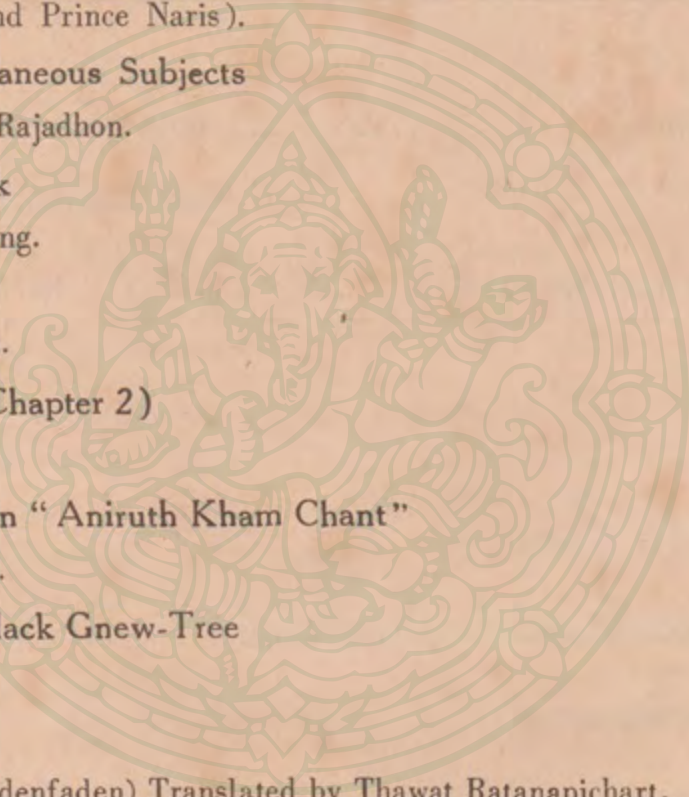
SILPĀKON

Vol. 4

May 1960

No. 1

CONTENTS

-
1. "San Somdet" (Letters between Their late Royal Highnesses Prince Damrong and Prince Naris).	Page 1
2. Notes on Miscellaneous Subjects by Phya Anuman Rajadhon.	„ 13
3. Plan of Wat Tük by Chamrat Kietkong. Wat Tük by Banjob Thiemtat.	„ 25
4. Story of Kites (Chapter 2) by Tri Amatyakul.	„ 28
5. Forms of Poetry in "Aniruth Kham Chant" by Reed Roengrithi.	„ 38
6. Black Rice and Black Gnew-Tree by Phya Ratsena.	„ 41
7. Kanök Nakhon (by Major Erik Seidenfaden) Translated by Thawat Ratanapichart.	„ 45
8. Explanation and Musical Notes of the song "Thayoy Khamen" by Montri Tramote. Notes of the song "Thayoy Khamen" (A Siamese Tune Composed by Khru Tang and Phra Praditphairoh – Mee Duriyangkura –)	„ 51 „ 53
9. Reading of Khmer – Inscription in Thai language, found at Pegu by Cham Thongkamwan.	„ 72
10. Seminar on Archaeology in B.E. 2503	„ 77

คำอ่านศิลาจารึกอักษรขอม ภาษาไทย ณ กรุงเทพมหานคร

ลักษณะตัวอักษรสมัย พ.ศ. ๑๙๐๐

นำ ท่องคำวรรณ อ่านและอธิบาย

เขียนตามต้นฉบับ	เขียนอย่างปัจจุบัน
๓. //๐// สุ่มมสุต	ศุภมสุต (๑)
นกดัตว์ ..	นักษัตร .. (๒)
๒. วิสาขตฤมเกิดธา (ทิตยวารสุ) พก	วิสาข ฐริมเกิด ธา (ทิตยวาร ศุ)ภ (๓) (๔) (๕) (๖)
มหญูฏควย	มหรค ควย
๓. ทานบุญนุยสาส์ตนา คบตวสุต ..	ทานบุญในศาสนา คำบตวต ..
๔. สังกราชาแฉวแฉทาน ญัสบคูนย	สังฆราชาแฉวแฉ ทาน ญัสบครวไน (๗)
๕. คบตโมชพระแต่นนา อนาดย ..	คำบตโมชพระ แต่นนา อ นาดย .. (๘)
๖. ตแต่นนาหุมินราชปตคฺรชุนโกนาใต้ (ตงแต่)	คตแต่นนาหุมิน, ราชปตคฺ หรือ ชุนโกนาใต้ (ตงแต่) (๙)
๗. เขาเถิงโครนั้แฉทานถวายเป็นนาพระ พุทธเจ้า	เขาถิง โคนนั้แฉ ทานถวายเป็นนาพระ พุทธเจ้า (๑๐)
๘. ไหรรักษาสานันนว (ยั้น) ตเทาคต นฤภา	ไหรรักษาสานันเนา (ยั้น) ตอเทาคต นฤภา- (๑๑) (๑๒)
๙. ณแฉทานไผปกหันพระโครวยเปนแดน	นแฉ ทานไผ่กหันพระโค่นไผ่เป็นแดน
๑๐. แฉฝากวยแก่พระชรรณั้แฉพระจตุโลก บาดทง	แฉฝากไผ่แก่พระชรรณั้แฉพระจตุโลก บาดทง

๑๑. ดั้แถอินตราทิวราชเปนพระทาน ฌิมหา บรูด้ผู้โต (กัด)	ด้แถอินตราทิวราชเป็นประธาน ฌิมหา บรูษผู้โต (กัด)
๑๒. แถเอานานไอกจากพระพุทฺธเจ้า(ชทวน ทงหุ้ตาย) นั้พระ	แถเอานานออกจากพระพุทฺธเจ้า (ชอท่าน ทงหุ้ตาย) นั้ พระ
๑๓. พุทฺธเจ้าเกิดมาเท่าายทงด้ด้รุมุทฺธ จงทานผุ้หนีพบ	พุทฺธเจ้าเกิดมาเท่าทวายทงด้ด้มุทฺธ จงทานผุ้หนีอย่าพบ
๑๔. ญี่เห่นญี่ไคฝงญี่ไคญี่นจงพระจตุโลก บาดทงด้	อย่าเห่น อย่าไคฝง อย่าไคยีน จงพระจตุโลก บาดทงด้
๑๕. แถอินตราทิวราช (บนั้คาส) โดยโทคนั้ (จ) ไปยงัมหา (อูบู้บีจ)	แถอินตราทิวราช (บนั้คาส) โดยโทชนั้ (จม) ไปยงัมหา (อวู้จ)
๑๖. ฌนรกคุดังเทพทณั้ชนั้ ฌนั้จงทาน ผุ้เบียรนั้จง	นรก คุดังเทพทณั้ชนั้ ฌนั้ จงทาน (๑๓) ผุ้เบียรนั้จง
๑๗. ฌิงแถกรรมบรูจชรูอูยนย ฌนง โจรปุดนทาวพระ	ฌิงแถกรรมบรูจจกรอูยนย ฌนง โจรปุดัน ทาวพระ
๑๘. ฌยาริบ (เร็น) ฝไยใหญ่ไปนยนำจจเซ ชบชวาเอา	ยาริบ (เร็น) ฝไยใหม่ ไปในนำจจระเซ ชบชวาเอา
๑๙. ฝไยไปปาจจงูชบชางแถงเสยเอาชัพด้ระระ	ฝไยไปปาจจงูชบชางแถง เสยเอาชัพด้ระระ (๑๔)
๒๐. บดินนบাপจจตกแกผุ้เบียรนาพระเจ้า นั้เท็น	บดินน บापจจตกแกผุ้เบียรนาพระเจ้า นั้ เทอญ
๒๑. บรูด้สบุคคตผุ้ไคผุ้หนึ่งแถอนุโมทนาว่า ด้่าทู้ ๆ ด้	บรูษบุคคตผุ้ไคผุ้หนึ่ง แถอนุโมทนาว่า ด้่าทู้ ๆ ด้
๒๒. ด้แถ จงทานผุ้หนีมอายูญี่นพนบี จง ด้มูทู้ (ลิว)	ด้แถ จงทานผุ้หนีมอายูญี่นพนบี จง (๑๕) ด้มูทู้ (ลิว)

๒๓. ส้มบุคคฺจงมรูปส้มบุคคฺ (สฺร) มีใจบุญ
เมืองกฺวาเทพดาอารกฺส
ส้มบคฺ จงมรูปส้มบคฺ (ศฺร) มีใจบุญ
ยิ่งกว่าเทพดาอารกษ
๒๔. (แถพระพรหฺมาชิราช) จงไตไป (แถพระพรหฺมาชิราช) จงไตไป
(๑๖)
สวรรคเทิน โอกฺชนแกวฺชนร สวรรคฺเทอญ ออกฺชนแกวฺ ชนร-
๒๕. _____
ชุนโทงรูกฺสา หุมิน ชุนทองวักษา หุมิน

คำอธิบาย

๑. ศุภมฺสฺตฺ = ขอความดีความงามจงมี.
๒. นกษฺตร = ปี.
๓. วิสาข = เดือนหก.
๔. นฐุมเกิด, นฐุม ภาษาเขมรแปลว่าทหก, เกิด ภาษาเขมรใช้เรียกคติในบักษฺทางชน, นฐุมเกิด = ชน ๖ ค้า.
๕. อาทคฺยวาร = วันอาทิตย์.
๖. ศุภมฺหุรฺตฺ = ฤกษ์งามยามดี.
๗. _____ คำทจารึกน่าจะเป็น "ถวายนคน".
๘. นา _____ อ คานน่าจะเป็น "นาหมนชอ" คือพวกชนนางชอ.
๘. นาหมน, ราชปลต เป็นตำแหน่ง.
๑๐. โคน หรือ ประโคน = เสาใหญ่ทบกหมายเขตแดน.
๑๑. เนา ภาษาเขมรแปลว่า อยู่.
๑๒. คอเท้าตต = ทรายเท้าถึง (ตต ภาษา เขมรแปลว่า ถึง).
๑๓. เบยน = ระบาย.
๑๔. บคินน = ทนโดนน.
๑๕. สัมฤทฺธิ = สำเร็จ.
๑๖. ออก เป็นคำนำหน้าชอผู้เป็นใหญ่เพื่อแต่งตั้งความยกย่อง.

หมายเหตุ สำหรับข้อความที่ข้าพเจ้าอ่านว่า “โมชพะ” นั้น ถ้ายังไม่ถูกต้องตาม
 ประวัตศาสตร์ ข้าพเจ้าจะขอแยกตัวอักษรในคำจารึกเป็น ๓ ตัว เพื่อให้
 ท่านผู้ช่วยกันหาข้อความใดให้ถูกต้องตามประวัตศาสตร์ดังต่อไปนี้คือ

ตัวที่ ๑

ตัวที่ ๒

ตัวที่ ๓

โม หรือ ล่า

ช หรือ ง

พะ,

ทฺยะ,

ทฺวยะ,

หรือ ทฺวยะ

- คืออาจเป็น โมชพะ, โมชทฺยะ, โมชทฺวยะ, โมชทฺวยะ
 โมงพะ, โมงทฺยะ, โมงทฺวยะ, โมงทฺวยะ
 ล่าชพะ, ล่าชทฺยะ, ล่าชทฺวยะ, ล่าชทฺวยะ
 ล่างพะ, ล่างทฺยะ, ล่างทฺวยะ, ล่างทฺวยะ

